Kaatsheuvel, 3 november 2022

Voorzitter, geachte collega raadsleden, leden van het college en aanwezigen,

Zoals elk jaar staat ons als raad weer het belangrijke agendapunt over de vaststelling van de begroting te wachten. Altijd een bijzonder moment voor ons als politieke partijen. Laat ik beginnen met vast te stellen dat de voorliggende begroting gelukkig niet er één is die met tape en elastiek aan elkaar is vastgeplakt. En dat is in het verleden wel eens anders geweest. Er is een positief saldo begroot en het perspectief tot en met 2026 lijkt niet ongunstig. Na het zogeheten ravijnjaar 2026 zou weleens een kentering kunnen plaatsvinden, maar voordat dat moment zich aandient, hebben wij nog even.

De optimisten (en reken maar dat er na mij nog zeker een viertal sprekers komen, die tot die categorie behoren) zullen benadrukken dat naast het sluitend zijn van de meerjarenbegroting, er zelfs nog – weliswaar bescheiden - voldoende ruimte is voor nieuw beleid. Toekomstig KLM is echter opgericht om constructief kritisch de ontwikkelingen te blijven volgen. Laten we vooral niet vergeten dat begin dit jaar deze raad nog heeft bevestigd om medio 2024 aan de hand van een aantal beleidsindicatoren de vitaliteit van onze gemeente in kaart te brengen. Dat is bitter noodzakelijk gebleken, omdat nu eenmaal onze situatie daarom vraagt.

Beste collega raadsleden. Onze begroting groeit dit jaar met 6% tot ruim € 65 miljoen. Daarmee groeit ook onze verantwoordelijkheid als raad. Wij kunnen het ons niet meer veroorloven om de begroting te zien als een optelsom van activiteiten, waarbij het bedrag onder de streep boven de nul moet eindigen. Door de toenemende ingewikkeldheid van de maatschappelijke opgaven in combinatie met de toegenomen zwaarte van de lopende activiteiten, moeten we ons meer gaan aanleren in deze raad om met elkaar in dialoog te gaan over een meer samenhangende aanpak in onze besluitvorming. In ieder geval zal Toekomstig KLM de komende jaren daar op gezette tijden op inzetten. We stellen immers niet enkel de projectbudgetten vast en daarmee uiteindelijk de begroting, maar ook moeten we bewust zijn of we wel goed bezig zijn en blijven.

Waar hebben we het over? Een tweetal voorbeelden. In de programmabegroting 2022 hebben wij als raad gemiddeld € 1,1 miljoen per jaar beschikbaar gesteld aan organisatorische en personele ontwikkelingen. Vrijwel geruisloos wordt in de begroting 2023 aanvullend een zelfde bedrag per jaar tot en met 2026 toegevoegd. Inmiddels nu dan toch al 3,5 % van de totale uitgaven. Zijn deze investeringen wel in de gewenste balans met nieuwe taken die eraan komen ? Hebben we als raad daar geen mening over ? Dit onderwerp wordt voor ons als raad nog interessanter naarmate we de samenhang met andere feiten beschouwen. De bevindingen van het zogeheten artikel 213a onderzoek van 15 september jl. legt onmiskenbaar bloot dat projectmatig en procesmatig werken nog een behoorlijke weg te gaan hebben. Dit rapport is even aan de orde geweest in het audit comité. Toekomstig KLM heeft met verbazing kennis genomen dat de aanwezige leden van de raad niet allemaal het nut en de noodzaak van dit document inzien, laat staan dat de samenhang met oprispingen in andere meerjarige projecten wordt gezien.

En dat die oprispingen er zijn, zien we van tijd tot tijd om ons heen. Kijk maar naar projecten waar de gemeente samenwerkingen aangaat met andere organisaties. Door onvoldoende scherp aan te geven wat onze doelen en beoogde resultaten zijn, wordt de kans op ontsporing van het samenwerkingsonderwerp vergroot. We hebben de ontsporing van het SMC project nog scherp op ons netvlies staan, maar denk eens aan de samenwerkingen met BBbv en de Wetering Plan Groep

Noot: voor vragen naar aanleiding van dit bericht kunt u contact opnemen met
Marten Krikken, telefoon 06- 53296415 of mailen naar mkrikken@toekomstigklm.nl

(WPG). Vaak wordt er in de evaluatierapporten gesproken over leermomenten. Maar het zelflerend vermogen van onze gemeente heeft een uitdaging temeer, als niet alleen het verloop van onze ambtenaren hoog is, maar ook de nieuwe raadscollega's nauwelijks worden gekend in het collectieve geheugen van onze organisatie. Kortom, de fracties hebben hier een blijvende taak om de eigen fractieleden op een behoorlijke wijze met kennis van zaken te wapenen.

Dichterbij de begroting 2023 noemen we als tweede voorbeeld het project "Transitievisie warmte". Als raad dreigen wij het dappere besluit te nemen om in de komende drie jaren in totaal € 200.000,-- vrij te maken. Dit dient volgens de toelichting in de begroting om bewoners in enkele pilotbuurten te **ontzorgen** in het verduurzamen en isoleren van de woning. Een nobel project met een vaag resultaat. Ik heb de betekenis even opgezocht: "Iemands zorgen wegnemen". Gaan we dat werkelijk doen ,voorzitter ? Als we dat afzetten tegen het ambitieniveau om in 2030 maar liefst 20% van de woningen binnen de gemeente aardgasvrij gereed te hebben en daarnaast nog eens 20% aan aardgasverbruik te besparen op de totale gemeentelijke woonvoorraad, dan weten we een ding zeker: Dat gaan we simpelweg niet redden. Of zeggen we al op voorhand dat het de gemeente aan middelen ontbreekt om de stap in de goede richting te maken? Over 3 jaar weten we nu al dat wij nauwelijks iets hebben gepresteerd. Is dat wat we willen uitstralen als raad ?

Anders gezegd we moeten ons als raad - om dat verschrikkelijk woord maar eens te gebruiken - meer dualistisch gaan gedragen. Ofwel uitgaan van onze eigen verantwoordelijkheid en niet altijd de oren laten hangen naar het college. Laten we niet vergeten dat het college uitvoering geeft aan de besluiten van de raad. Wij doen dat door in dialoog met elkaar tot kaderstelling te komen. Dat is leiderschap tonen. Dat doen we met ons allen.
Toekomstig KLM wil graag in dit proces een rol spelen. Dat doen we door het indienen van een voorstel waarin wij als gemeente ons meer als gesprekspartner opwerpen voor de ondernemers in zijn algemeenheid en voor de toeristisch recreatieve sector in het bijzonder. Wij dienen daarvoor een gecombineerde amendement en een motie in.

De achtergrond is als volgt. Wil de gemeente Loon op Zand zich ook daadwerkelijk als gemeente profileren in de toeristisch recreatieve sector, dan heb je meer nodig dan alleen een visie. De visie is al in maart 2021 door de raad vastgesteld. Maar met visies heb je nog geen daadkracht ontwikkeld. Het college heeft aangekondigd eind dit jaar nog een actieprogramma te presenteren. Daarin worden geen middelen beschikbaar gesteld voor een ambtelijke professional, die zich gaat bezighouden met het ontwikkelen en stimuleren van nieuwe bedrijvigheid in deze sector. Dat is wel hard nodig, wil je als toeristische gemeente aantrekkelijk blijven. Nieuwe bedrijvigheid trekt aandacht. De praktijk leert dat als je daar menskracht voor vrijmaakt, die de taal van de markt spreekt, je als gemeente een interessante gesprekspartner bent om nieuwe bedrijvigheid ook wortel te laten schieten in onze gemeente. Het amendement voorziet gedurende 5 jaar in een jaarlijkse professional op dit gebied en de motie voorziet in het ter besluitvorming voorleggen van de actieprogramma aan de raad. Op deze wijze kan de benodigde samenhang worden benadrukt. Het voorstel heeft als doel de economische structuur van de gemeente te versterken. We hopen dat het voorstel steun krijgt van alle fracties.

Voorzitter! Al met al voldoende uitdagingen op elk niveau van onze organisatie. Hulde aan onze ambtenaren die in deze soms roerige tijden ons als raad hebben ondersteund. Zeker hulde aan onze griffie die ons als veelkoppige raad toch steeds weer adequaat kan bedienen. We rekenen weer op jullie aller steun in 2023.

Namens de fractie van Toekomstig KLM,
Marten Krikken, Maikel van der Velden & Arno Coomans

Noot: voor vragen naar aanleiding van dit bericht kunt u contact opnemen met
Marten Krikken, telefoon 06- 53296415 of mailen naar mkrikken@toekomstigklm.nl